

grafisk og økonomisk. At denne Grænse er draget med et indgaaende Kendskab til, hvad Sprog man taler i hvert Hus og hver Hytte langs med den, skal jeg ingenlunde bestride, men der er ikke taget noget som helst geografisk eller økonomisk Hensyn. Allerede mange Gange har man fremhævet Faren ved at have Flensborg By liggende umiddelbart Syd for Grænsen. Men man kunde drage mange andre Spørgsmaal frem med Hensyn til baade Veje og Jernbaner, i det hele taget: alle de økonomiske og geografiske Spørgsmaal, som Dragningen af den Grænse vil rejse, vil blive utallige, og de bliver meget vanskelige at have med at gøre; jeg skal lige pege paa Afvandingsforholdene. Tysklands Grænser synes i det hele paa mange Punkter at ligge meget lidt fast. Jeg tror, Tysklands Grænser, om jeg saa maa sige, vil bæve i adskillige Aar frem i Tiden, og at man ikke ved at trække den Clausenske Linie og sige, at dette er Sydgrænsen, trækker nogen fast og varig Grænse, er min Overbevisning. I mine Øjne er der ikke, saafremt den Grænse drages, opnaaet det, som vi i Virkeligheden herhjemme havde Krav paa og havde berettiget Forventning om: at Uretten fra 1864 skulde gøres god igen. Tyskerne faar som Løn for deres Tvangsfortrykning, som Løn for at have undertrykt den danske Befolkning gennem Aarene, i hvert Fald Flensborg udleveret. Men dette er altsaa Ministeriet Zahles Ære, efter hvad Hr. Borgbjerg udtalte.

Jeg er paa det rene med, at den nuværende Regering er kommet til Magten paa et meget for sent Tidspunkt. Det er sikkert rigtigt, naar den højtærede Udenrigsminister gentagne Gange har udtalt, at Ministeriet er kommet til ikke i den ellefte Time, men medens Klokken slog 12. Jeg skal ikke nærmere fordybe mig i nogen Undersøgelse af Grunden dertil; i mine Øjne er dette et saare beklageligt Faktum. Det er min Overbevisning, at Regeringen har gjort, hvad det paa et saa sent Tidspunkt overhovedet var muligt at gøre, og i det konservative Folkepartis Øjne kan jeg ikke tænke mig, at der vil kunne hæftes nogen Blame paa Regeringen i Anledning af det, som efter Hr. Borgbjergs Mening er sket eller mulig vil ske.

Hr. Borgbjerg kom ind paa et Telegram, jeg afsendte den 28. Marts til Mr. Bruce i Flensborg. Det var ikke afsendt til den internationale Kommission, det var afsendt, som jeg har forklaret og gjort nøje Rede for i det sønderjydske Udvalg,

til Mr. Bruce personligt og underskrevet af mig. I øvrigt var den Del af Telegrammet, som Hr. Borgbjerg refererede, korrekt refereret. Det sluttede med, at man meget ønskede, at Afgivelsen af den internationale Kommissions Kendelse eller Indstilling kunde udskydes noget, da det, som det kom os an paa ved den Lejlighed, var at skaffe Rum for en Indskriden af en Regering, som vi haabede snart kunde afløse den Zahle'ske Regering og skaffe saa lang Opsættelse af Behandlingen af Sagen, at det danske Folk kunde faa Lejlighed til at tale. Hele Behandlingen af dette Spørgsmaal, til hvilket Ministeriet Zahle overhovedet ikke havde noget Mandat fra Folket, har i vore Øjne været en Haan imod det danske Folks Selvbestemmelsesret. Vi har ment, at det var et naturligt og uafviseligt Krav, naar vort store nationale Spørgsmaal blev afgjort, at det blev afgjort, efter at Folket havde sat Repræsentanter ind, som det havde Tillid til og vilde overlade Ledelsen i det Spørgsmaal. Men Ledelsen er overtaget paa en saadan Maade af Ministeriet Zahle, at det, som Hr. Borgbjerg meget rigtigt sagde —, eller formentlig meget rigtig sagde —, er lykkedes Ministeriet Zahle at føre Spørgsmaalet saa langt frem i Nærheden af sin Afgørelse, at der ikke var noget at ændre for det Ministerium, som traadte til, selv om det traadte til med Billigelse fra Folkets Side, efter en meget betydelig Valgsejr, som var blevet vundet væsentligt paa Grundlag af Mistillid til Ministeriet Zahles sønderjydske Politik. Spørgsmaalet er afgjort af et Ministerium, men det er ikke afgjort af det danske Folk. Ogsaa af den Grund mener jeg, at dette Spørgsmaal i Virkeligheden ingenlunde er blevet løst; der er langt tilbage endnu. Da jeg afsendte det omtalte Telegram, kunde jeg ikke vide, om det vilde have noget som helst Resultat, og om det har haft det, ved jeg ikke. Hvis det ikke har haft det, beklager jeg det i meget høj Grad. Jeg ønskede, at det skulde have den Virkning at skaffe en Opsættelse, saaledes at en eventuel ny Regering kunde komme til at gribe ind.

Det motiveres atter her fra Talerstolen, specielt fra socialdemokratisk Side, at man ønsker Forandringer, specielt de af Socialdemokraterne foreslaaede Forandringer, i Grundloven af Hensyn til Sønderjyderne. Man ønsker, siges der, at de skal indtræde her i den danske Rigsdag under en lige saa fri Grundlov som